

To potřebné i pro Martu

Rožnov, Střítež: 6.11.2016

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Iz 55, 1 – 11

Text: L 10, 38 – 42

Když šel Ježíš s učedníky dál, vešel do jedné vesnice. Tam jej přijala do svého domu žena jménem Marta, která měla sestru Marii; ta si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo. Ale Marta měla plno práce, aby ho obsloužila. Přišla k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře. Vybrala si to, oč nepřijde.“

Obdivujeme pracovitou Martu. Ona je tou sestrou, která má iniciativu. Ona přijímá Ježíše do svého domu, poskytuje mu zázemí, to je přece úžasné. Marta jako rádná hospodyně nemyslí na své pohodlí, ale chce Ježíše uhostit. Má skutečně mnoho práce, aby ho obsloužila, a navíc je na to všechno sama.

Marie je v celém vyprávění zcela pasivní. Nevykazuje žádnou aktivitu, sedí u Ježíšových nohou a poslouchá jeho slovo. Když si to v mysli takto představíme, jsme ochotni Marii pokárat. Měla napřed Martě pomoci a pak mohly obě dvě sestry poslouchat Ježíšova slova. Ale jestliže bychom chtěli pokračovat v našich úvahách tímto směrem, pak bychom ztratili nejvlastnější zvěst tohoto oddílu. Nejde tu totiž o protiklad pasivního (konzumního) naslouchání Božímu slovu a obětavé práce, která přináší pomoc našim bližním. Nejde ani o protiklad toho, co přijímáme v bohoslužbách, a toho, co sami konáme, ať už ve sboru, či v zaměstnání, doma nebo v obci.

Jde o něco jiného. Jde o to, aby naše služba nebyla plná křeče, abychom dovedli také pro sebe něco čerpat – tak abychom pak měli co rozdávat. Aktivita, kterou hýří Marta, je aktivita bez radosti. Je to dobře poznat z toho, jak Marta reaguje. Její rozmrzení, a skoro bych řekl až zlost, se dokonce odráží i ve slovech, kterými častuje samotného Ježíše. *Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!* Tedy: řekni jí to ty sám, protože od tebe to bude znít jako Boží vůle!

Zde je vidět, jak je Marta nešťastná ve své aktivitě, která je jinak chvályhodná. A tady někde leží, bratři a sestry, otázka která z příběhu plyne i pro nás. Zda nejsme té Martě často podobní? Umíme vysadit, když je příležitost jít do kostela či na biblickou hodinu, abychom slyšeli Boží slovo? Umíme se vzdát své práce a služby, aby naopak Ježíš mohl posloužit nám? Nemáme někdy nervózní pocit, že všechno leží jen na nás, zatímco druzí se jen pasivně scházejí u Ježíše? Ano, často je to tak, že jsme plni nepokoje a zapomínáme na to, že se tohoto nepokoje sami nezbavíme, i kdybychom dělali všelijak prospěšné věci, jako je služba našim bližním. Měli bychom o tom přemýšlet, i dnes k tomu máme vhodnou příležitost. Pán Ježíš se na Martu nezlobí, ale je mu líto, že Marta prožívá neuspokojení a je plná nepokoje.

To je smyslem toho, co říká: *Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře, vybrala si to, oč nepřijde.* Proč Marie volila dobře? Ona pochopila, že teď potřebuje hlavně slyšet Ježíšovo slovo, a že když mu bude naslouchat, tak tím vyjádří svou lásku k němu více, než kdyby Ježíše obětavě obsluhovala. Proto všeho nechala a sedla si k Ježíšovým nohám. Dovedla se zbavit vší aktivity a přenechat aktivitu samotnému Ježíši. To potřebujeme všichni. Potřebujeme Boží slovo, aby naše aktivita a práce ztratily onu křečovitost, která neslouží ani nám, ani těm, kterým pomáháme. Potřebujeme se nadechnout čerstvého vzduchu Boží pravdy a lásky, aby vstoupil do našich srdcí pokoj. To je to jedno potřebné, unum necessarium, jak to nazýval J. A. Komenský – posadit se u Ježíšových nohou, být s ním a v tichosti mu naslouchat. Nebojme se, že tím zameškáme jinou práci. Jestliže to

učiníme, pak tím nebude naše služba zkrácena, ale dostane novou sílu, pak bude naše pomoc lidem kolem nás působit radost nám i těm, kterým pomáháme.

A tak nestojí proti sobě chození do kostela a práce. Nestojí proti sobě pouhé přijímání a aktivní služba druhým lidem. Je tomu stejně jako s láskou k Bohu, která nekonkuruje lásce k lidem, ale obě jsou jakési spojené nádoby. Boží láska, kterou přijímáme ze slyšení Božího slova, nám pomáhá, abychom měli co rozdávat a aby nás neopouštěl onen pokoj, prostý křeče, který teprve přináší lidem tu skutečnou pomoc.

Bratři sestry, všichni jsme nějakým způsobem vyzýváni k rozmanité službě. Ale pamatujme, že bez přijímání, bez čerpání nebude naše služba efektivní. My se také potřebujeme ztížit u Ježíšových nohou a naslouchat jeho slovu. Ne namísto služby, ale kvůli službě. Aby naše služba byla radostná a plná pokoje. Vykonáme mnohem víc práce, když z nás bude vyzařovat odpočinek a pohoda namísto uštvánosti, ustaranosti a nervozity. Čas ke ztišení, k modlitbě je nesmírně důležitý. Stále platí to staré pořekadlo: Tak jako broušení kopy nezdržuje od kosení trávy, tak modlitba nezdržuje od práce. I lidé kolem nás budou naši službu přijímat s mnohem větším povděkem, když si nebudeme přítom jako Marta stěžovat, že jsme na to sami, že nám nikdo nepomůže, že toho máme moc apod.

Služba a radost. To jsou dvě věci, které se navzájem posilují. Bez radosti nelze konat dobrou službu. A bez služby postupně ztrácíme radost. Pamatujme na to v těchto dnech, které mnozí lidé očekávají se strachem, že zase nebudou stíhat, že budou v adventu zavaleni starostmi a hektickými přípravami na přicházející sváteční období roku. Vždyť i sama příroda se v tuto roční dobu ukládá k odpočinku a tak nějak se pohrouží sama do sebe.

Z dnešního biblického textu víme, že Marie své sestře Martě s pohoštěním prostě nepomohla. A přece ji Ježíš dává Martě za příklad. Zároveň naznačuje, že tu nejde o žádnou pohodlnost, ale o otázku naší vnitřní volby. Říká: Marie volila dobře. A tak i my si zvolme to, oč nepřijdeme.

Modlitba: *Pane, děkujeme za tvé Slovo, které je balzámem na naši neklidnou a bolavou duši. Dej, ať využijeme každé příležitosti, abychom se sytili tvým Slovem. Pane, ve své všemohoucnosti nám dej, ať máme svobodu vyvolit si to, oč nepřijdeme. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane náš, Ježíši Kriste, ty jsi přišel, abychom měli život a měli ho v hojnosti. Ty jsi přišel, aby všichni, kdo se namáhají a jsou obtíženi břemeny, mohli odpočinout. Přimlouváme se za ty, kteří nemají čas. Kteří nemají čas na druhé, kteří nemají čas na svou rodinu, kteří nemají čas ani sami na sebe, kteří nemají čas se ztížit a jen tak být s tebou. Prosíme za lidi, kteří stále něco nestíhají. Prosíme za lidi, kteří vidí smysl svého života jen v práci a neustálé honbě za něčím. Dej, ať nepromarní život pouhou prací. Dej jim možnost užívat života jako tvého vzácného daru. Prosíme za lidi unavené, vyčerpané, doslova vyšřavené z neustálého tlaku a stresu. Prosíme, dej, ať i náš sbor je pro lidi oázou tvého odpočínutí a ne dalším nesnesitelným břemenem. Prosíme za lidi, zapojené sužby tobě, aby mohli dělat opravdu to, k čemu jsou obdarováni a v čem mohou být pro druhé požehnáním. Prosíme za ty, kteří jsou frustrováni z neustálého pocitu marnosti své práce, své snahy, z nenaplnění svého života. Dej, ať je umíme podepřít, ocenit je takové jací jsou, dát jim najevo svůj zájem. Prosíme za ty, kteří si připadají zbyteční, nedocnění, nepochopení. Dej, ať si jich umíme vážit ne pouze pro jejich práci, ale kvůli nim samým. Dej, ať u tvých nohou smíme bez výčitek spočinout a tiše se radovat z tvé blízkosti. Pane Ježíši Kriste, posiluj nás všechny a daruj nám svůj pravý i věčný pokoj. Amen.*